

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 213. szám — 1939 szeptember 19 kedd — Ara: 12 fillér

Német és szovjet orosz katonaság találkozott Breszt-Litovszknál

**A szovjet beavatkozás ténye foglalkoztatja az egész világot
Az angol és francia nagykövet Moszkában várja kormánya utasítását — A lengyel kormány jegyzéke Washingtonban
Az angol kormány álláspontja a szovjet akcióval kapcsolatban**

Bár napok óta világszerte számoltak az orosz beavatkozás lehetőségével a német-lengyel háborúba, mégis meglepetést keltett, hogy Szovjet-Oroszország vasárnap hajnalban megindította hadait Lengyelország felé. Ezt az akciót Moszkvában diplomáciai úton előkészítették. A lengyel követ megtagadta a szovjet kormány jegyzékének átvételét, ez már mítsem változtatott a gyorsan pergő eseményeken.

A szovjet lépés következménye még nem tekinthető át teljesen. Anglia és Franciaország nem nyilatkoztak ezideig. Moszkvában az angol és francia nagykövet várják kormányuk utasítását. Az a tény, hogy a nagykövetek még mindig a szovjet fővárosban vannak, mutatja, hogy diplomáciai szakítás nem

történt.

Általában azt hiszik, hogy az angol és francia kormány tiltakozást jelent be Moszkvában. Az elemekül lengyel kormány az Egyesült Államoknál jegyzéket nyújtott át és ebben nyilvánvaló támadásnak minősíti a szovjet haderők benyomulását Lengyelországba.

Lengyelország ellenállása megtört. Egyes ellenálló csapatrészek reménytelen helyzetükben is vitőzül tartják magukat.

A német hadműveletek a lengyel területen befejezéshez közelednek, a német csapatok megszállták Lengyelország lakosságának háromnegyedére által lakott területet. A keleti részt a szovjet orosz csapatok szállják meg. Varsó még tartja magát, éppúgy Lemberg is.

Találkozás Breszt-Litovszkban

Moszkva, szept. 18. (Német Táv-irati Iroda.) Itteni értesülések szerint a szovjet orosz és a német hadsereg osztagai már hétfőn találkoztak Breszt-Litovszknál. A tisztelt kölesönösen üdvözölték egymást. (MTL)

London, szept. 18. A dán „Poli-

Közös német-orosz kormánynyilatkozat

Berlin, szept. 18. (Német T. I.) Hivatalosan közlik: A Lengyelországban tevékenykedő német és szovjet orosz csapatokkal kapcsolatos alaptalan híresztelések elkerülése céljából a német birodalmi kormány és a Szovjetunió kormánya kijelenti, hogy e csapatok tevékenységének semmi olyan célja nincs, amely ellenkezne Németország, vagy a Szovjetunió érdekeivel, vagy pedig ellentétben állana Német-

kan” című lap szerint hétfőn Brestlitovszkban a német és szovjet katonai vezetők között nagyjelentőségű tanácskozás folyik le. A tanácskozáson meg tárgyalják Lengyelország felosztását és megállapítják az új német-orosz határt.

ország és a Szovjetunió között kötött támadástkizáró szerződés szellemével, vagy betűivel. Sőt ellenkezőleg, ezeknek a csapatoknak abban áll a feladata, hogy helyreállítsák Lengyelországban a rendet és a nyugalmat, amely a lengyel állam széthullásával megbomlott és hogy segítségére legyenek Lengyelország lakosságának abban, hogy újonnan szabályozzák állami létük feltételeit.

Románia semlegességét nyilvánítja

Bukarest, szept. 18. (NST.) Hétfőn délután a miniszterelnökség a következő közleményt adta ki:
— Ama különleges körülmények, amelyek között Lengyelországban szeptember 17-én az események lejátszódtak, valamint az a tény, hogy a lengyel kormány a

román kormánytól kérte, hogy nyújtson vendégjogot az állam fejének és miniszterének, akik román területre menekülnek, Románia számára, továbbra is a legszigorúbb semlegesség megtartását írja elő a hadviselő felekkel szemben. A kormány a lakosságtól to-

vábbra is nyugodt és fegyelmezett magatartást követel, miután megtette az intézkedéseket az ország határainak védelmére.

A lengyel kormány jegyzéke Washingtonban

Washington, szept. 17. A Havas Iroda jelenti: Mosevczki lengyel köztársasági elnök Roosevelt elnökhöz táviratot intézett, melyben kifogásokat emel a német repülők támadási módszerrel ellen. A washingtoni lengyel

nagykövet kormánya nevében jegyzéket nyújtott át a külügyi hivatalban. A jegyzék „nyilvánvaló támadásnak” minősíti a szovjet haderők benyomulását Lengyelországba. (MTI)

Lengyelország térképe a német hadműveletek és az orosz bevonulás után. — A nyugati vonal a németek általános vonalát, a keleti vonal a szovjet orosz csapatok eddigi benyomulását jelzi.

Páris szerint nem lehet szó külön békéről

Páris, szept. 18. (M. T. L.) Az a hír, amely szerint a szovjet csapatok Lengyelország területére benyomultak, vasárnap dél felé érkezett Párizsba. A hír, noha 24 órája várták, erős hatást tet a francia közvéleményre. Az általános érzés a méltatlankodás és az orosz eljárás egyöntetű elítélése.

Egyöntetű felfogás szerint Moszkva támadó fellépésének messzemenő következményei lesznek és a szovjetorszagi csapatoknak a harcúterén történt megjelenése erősen módosíthatja a katonai és diplomáciai erőmérkőzés sakk-tábláját.

Illetékes körökben Moszkva elhatározásának jelentősége, illetve visszahatásai kérdésében teljesen tartózkodnak minden nyilatkozattól. Arra szorítkoznak, hogy felvetik a kérdést, vajjon az orosz kezdeményezés a német kormányval egyetértésben, vagy pedig ellene történt. A Lengyelország ellen tett katonai intézkedések orosz hivatalos magyarázata azt igyekszik bizonyítani, hogy Szovjet-Oroszország semmiképpen sem tekint magát hadviselőnek. Moszkvának azt az érvelés, hogy Lengyelország megszűnt független állam lenni és így a vele kötött szerződések érvényüket veszítik, Párizsban jogilag tarthatatlannak mondják.

Francia vélemény a beavatkozás várható következményeiről

Páris, szept. 18. (Havas.) Most folyik a tanulmányozása a különböző külföldi hatalmak moszkvai képviselőitől átadott szovjet-orosz jegyzéknek, amely szerint az orosz csapatok lengyelországi bevonulása nem változtat Szovjet-Oroszország semlegességén. Diplomáciai körökben bizonyosra veszik, hogy már Ribbentrop német külügyminiszter moszkvai utazása alkalmával tervbevételek, hogy Oroszország megszállja Lengyelország egy részét.

Moszkva semlegességi nyilatkozatának első eredménye, hogy lehetővé teszi Romániának, hogy ne avatkozzék bele a viszályba, mealybe elméletileg bele kellett volna sodródnia Lengyelországgal megkötött egyezménye révén. Románia katonai és földrajzi helyzeténél fogva a jelenlegi körülmények között hiába kezdene akciót egyszerre Szovjet-Oroszország és Németország ellen. A kérdés most az, vajjon Oroszország semlegessége azt jelenti-e, hogy akciója Lengyelország keleti tartományainak megszállására szorítkozik csu-

Politikai körökben nem tagadják Lengyelország tragikus helyzetét az orosz fellépés nyomán, de továbbra is hangsúlyozzák, hogy Franciaország, Anglia és Lengyelország kölcsönös kötelezettségei értelmében nem lehet szó különbékéről még akkor sem, ha Lengyelország teljesen eltűnne. Az orosz támadás a mostani helyzetben veszedelmes bonyodalmakat idézhet fel, de nem döntöbti el a háború sorsát.

Párizsban úgy látják, hogy néhány semleges államnak, elsősorban Romániának semlegessége az orosz támadás következtében egészen új körülmények között merül fel ismét. A Balkánra gyakorolt orosz nyomás alkalmas volna arra, hogy visszahatást gyakoroljon a Földközi tenger egész keleti részére.

Törökországgal kapcsolatban Párizsban uvalnak arra, hogy ez a hata- lom csak arra az esetre kötelezte magát a háborúba való belépésre a szövetségesek oldalán, ha a Földközi tenger keleti részében és a Balkánon tör- nének ki a veszélyeskedések. Párizsi vélemény szerint a tengerszorosok kérdése kérdéses formában merülne fel, ha a szovjet kormány nemcsak arra szorítkozna, hogy az ukrán s a fehér-orosz területeket megszállja.

pán, vagy pedig, hogy Oroszország a német akció esetleges alakulását felhasználva, nem keres-e majd más oldalon is a maga számára előnyöket.

Ami Lettországot és Észtországot illeti, Németország és Oroszország közötti elszigeteltségénél fogva ez a két ország gyakorlatilag teljesen Oroszország ellenőrzése alá kerül. Ha Szovjet-Oroszország beavatkozását a Balkánra is kiterjeszteni szándékozik, sokféle következménye lenne ennek a politikának, éppen a Törökország által ezen a vidéken betöltött szerep folytán. Szaradsglu török külügyminiszter moszkvai látogatásának megerősítése arra enged következtetni, hogy a török-orosz eszmecsereknél ez lesz a főtárgya. (MTL)

Páris, szept. 18. A hétfő délutáni lapok megjegyzéseket fűznek Oroszország lengyelországi beavatkozásához és feltűnő helyen hangsúlyozzák, hogy ez a beavatkozás nem változtat semmit Franciaország és Anglia politikájában. (MTL)

Chamberlain szerdán nyilatkozik az orosz beavatkozásról

London, szeptember 18. Lapjelentések szerint Chamberlain miniszterelnök szerdán nyilatkozik az angol alsóházban az orosz beavatkozásról. Chamberlain és Halifax külügyminiszter hétfőn megbeszé-

Az angol lapok hevesen támadják Oroszországot

London, szept. 18. Az angol lapok részletesen foglalkoznak a szovjet csapatok lengyelországi bevonulásának híreivel. Valamennyi lap, főként a Times, Daily Telegraph és a munkáspárti Daily Herald hevesen támadja Oroszországot.

A független munkáspárt végrehajtó bizottsága véleménye szerint a szovjet csapatok Lengyelországba történt bevonulását annak lehet tekinteni, hogy a sztalini rendszer végleg letért a nemzetközi szo-

lést folytatott a hadsereg vezetőivel. A Daily Mail azt írja, hogy a helyzetet csak 24 óra múlva lehet majd tisztán áttekinteni és csak aztán lehet ítéletet mondani az orosz beavatkozás értékéről.

cializmus utjáról és a jövőben imperialista politikát folytat majd. (MTL)

Mit ír a dán sajtó?

London, szept. 18. A Reuter Iroda jelentése szerint a jelenlegi összeütközéssel kapcsolatban a dán sajtóban különböző hírek láttak napvilágot. — A „National Tidende” berlini tudósítója szerint Németország nem akar békét kötni, hanem tengeraltjáróival és repülőhadával szét akarja törni az angol blokádot. A „Berlingska Tidende”

berlini munkatársa azt írja, hogy a németek azt hangoztatják, hogy Franciaország Lengyelország megsegítésére fogott fegyvert, míg Anglia Németország megsemmisítése céljából harcol. (MTL)

A Szovjet elismeri Szlovákiát

Berlini jelentés szerint az ottani szovjetnagykövet bejelentette, hogy a Szovjet elismeri Szlovákiát.

Mathiász-féle

csemegeeszlők

naponta változatos fajtákban érkeznek.
Izük, zamatok páratlan, áruk olcsó.

Kontsek Géza krt.

Lengyelország vezetői Romániába érkeztek

Csernovic, szept. 18. A Stefani Iroda kiküldött tudósítója jelenti, hogy hétfőn hajnali 1 órakor Csernovicba érkezett Rydz-Smigly tábornagy a lengyel hadsereg egész vezérkarával. Egész éjjel tartott a tízezrekre menő tömeg átáramlása a román határon. Ezer meg ezer gépkocsi száguldott át a határon, de teljes műszaki osztagok, valamint teljes létszámú hadosztályok is átmenekültek Romániába.

Ezenkívül sebesültekkel megrakott mentőgépkocsik is érkeztek Csernovicba. A lengyel kormány tagjai a hétfő reggeli órákban folytatták útjukat Bukarest felé, ahonnan Párisba és Londonba utaznak. Megerősítik, hogy a lengyel miniszterek a hétfőre virradó

éjszakát Kuty lengyel határmenti községben töltötték és innen továbbmentek Vynicába. (MTL)

Bukarest, szept. 18. A Német Távirati Iroda értesülése szerint Moscicki elnök és a lengyel kormány még Lengyelországban maradt tagjai középeurópai időszámítás szerint vasárnap este félnyolc órakor lépték át a határt Kuty lengyel határállomásonál s a Czeromos folyó hídján léptek román területre. (MTL)

Csernovic, szept. 18. A Stefani Iroda kiküldött tudósítója jelenti Csernovicból, hogy Moscicki köztársasági elnök és a lengyel kormány tagjai hétfőn délután három órakor különvonaton Bukarestbe utaztak. (MTL)

A román király nyaralójában helyezték el Moscicki elnököt és családját

Bukarest, szept. 18. (Német Távirati Iroda.) Moscicki lengyel köztársasági elnök, valamint a lengyel kormány valamennyi tagja hétfőn délután különvonaton elhagyta Csernovicot. A köztársasági elnököt és családját a keleti Kárpátokban levő Bicarz magaslati gyógyhelyen levő román királyi nyaralóban helyezték el. A

lengyel kormány tagjai a moldvai Slanic fürdőhelyre utaztak. A köztársasági elnök és a lengyel kormány tagjai részére ezeket a helyeket a román kormány jelölte ki. Rydz-Smigly tábornagy részére, aki szintén Romániában van, saját kérelmére Crajovát jelölték ki tartózkodási helyül. (MTL)

Moscicki lengyel elnök Franciaországba megy

A kormány Franciaországba teszi át székhelyét

Belgrad, szeptember 18. Budapesti tudósító.) A Politika csernovitzi jelentése szerint Moscicki lengyel köztársasági elnök vasárnap Csernovitzból Bukarestbe repült és onnan folytatja útját Franciaországba. Moscickit másik három repülőgép kísérte. Az elnök-

kel volt Noel francia nagykövet is. A lap tudósítója szerint a lengyel kormány a szövetséges Franciaországba teszi át székhelyét ideiglenesen. Hangoztatják, hogy hasonló esetre volt példa a világháborúban Belgium megszállásakor.

Lengyel menekültek Magyarországon

Budapest, szeptember 18. (Magyar Távirati Iroda.) A lengyelországi események következtében az elmúlt éjszaka megkezdődött a lengyel lakosság nagyszámú Magyarországra való szivárgása.

A magyar kormány hozzájárult a menekült lengyel polgári lakosság befogadásához és gondozásába veszi őket.

Továbbszállításuk és ellátásuk megszervezése céljából hétfőn délután Perényi Zsigmond, Kárpát-alja kormányzó biztosa elnökletével értekezletet tartottak Ungváron.

A menekültek szerint lengyel csapatok is át akarnak jönni a határon.

Előkészületek történtek magyar területen való lefegyverzésükre. Ungvár, szeptember 18. (Magyar

Távirati Iroda.) Volóc, Ökörmező, Toronya és Uzsok határmenti községekbe hétfőn egész nap érkeztek szörványos menekülő csoportok Lengyelországból, legnagyobb részük a polgári lakossághoz tartozók, főként asszonyok és gyermekek.

A magyar hatóságok gondoskodtak ellátásukról és tovább szállítják őket az ország belsejébe.

A polgári menekülteken kívül különböző lengyel csapatokhoz tartozott katonaiállományú egységek is átjöttek a határon.

Ezeket lefegyverzés után összegyűjtik és gyűjtőtáborokba indítják útnak.

Az eddig átjött polgári és katonai menekültek száma mindössze néhány százra tehető.

A német hadijelentés

Berlin, szept. 18. (Német Táv-irati Iroda.) A véderő főparancsnoksága közli:

A lengyelországi hadjárat vége felé közeledik.

Lemberg teljes körülzárása és Lublin bevétel után a német keleti hadsereg egy része a Lemberg—Wlodzimerz—Brest—Bialystok általános vonalon áll és ezzel elfoglalta Lengyelország legnagyobb részét.

A német vonal mögött még több helyen folyik az egykori lengyel hadsereg egyes szétszórt maradványainak a megsemmisítése és foglyul ejtése. Ezek közül a körülzárt lengyel katonai csoportok közül a legerősebb — a lengyel hadseregnek körülbelül negyedrészt kitevő — csapattest Wiszogródtól délnyugatra a Bzurac és a Wisztula közötti szűk területre van összehúzóulva és vasárnap óta bomlófélben van.

A körülzárt Varsóból szeptember 17-én a lengyel rádió leadóállomáson keresztül kérészt intéztek német haderő főparancsnokához egy lengyel parlamentaire fogadása céljából. A német főparancsnok közölte, hogy hozzájárul a kérés teljesítéséhez. Szeptember 17-én éjfélig csapatainkhoz nem érkezett meg a parlamentaire.

A légi haderő hatékonyan támadja a Wiszogródtól délnyugatra bekerített lengyel erőket. A lengyel légi haderő az egész arcvonalon nem jelent már meg. A német légi haderő ezzel lényegében teljesítette a keleten reabizott felada-

tokat. A repülőcsapatok és a légvédelmi tüzérség számos egységét összevontuk s készen állanak arra, hogy máshol használjuk őket.

Nyugaton semmi említésre méltó haditett nem történt. Saarbrückennél egy német vadászrepülőgép lelőtt egy francia repülőgépet.

Szeptember 17-én német felségterület ellen nem történt légitámadás. (MTL.)

Breszt-Litovszk elesett

Berlin, szeptember 18. (Német Táv-irati Iroda.) Breszt-Litovszk fellegrára elesett. Ezáltal Breszt-Litovszk erőd német kézre került. A fellegrvár elfoglalása során 600 foglyot ejtettek. (MTL.)

Lengyel jelentés vasárnapról

Varsó, szeptember 18. A lengyel csapatok mindenütt szívósan harcolnak. Védelmezik Helát és Kopa Okrzszykát. Hatékonyan védik Varsót és visszaverik az ellenség támadásait. A Kutno, Lowicz és Skierniewice vidékén lévő lengyel csapatok északkeleti csoportja továbbra is védekezik és a németek ezen a szakaszon növelik a harcbevett erőket. A Tarnopol és Rawa Ruska vonaltól északra harcbevett német páncélos és motorizált egységek nem értek el sikert, legfeljebb Wlodzimierz közelében elverték a Bug-folyót. Lemberg alatt a lengyelek visszaverték a német támadásokat, délebbre a harcok folynak. (MTL.)

A nyugati fronton viszonylag nyugalom van

Páris, szeptember 18. Szeptember 18-án délelőtt a következő jelentést adták ki: A hétfőre virradó éjszaka az arcvonal valamennyi pontján nyugalom uralkodott. Az érintkezést felvevő osztagok részéről helyi tevékenység nyilvánult meg. (MTL.)

Páris, szeptember 18. (Havas) Félhivatalosan közlik: Két héttel az ellenségeskedések kitörése után még nem lehet kiemelni különleges fegyvertényt, de a francia légi haderő működésével kapcsolatban már most meg lehet állapítani, hogy a francia repülők kiváló teljesítményeket nyújtottak. A bátor vadászrepülők különösen megérdemlik a dicséretet.

Az elmúlt 24 órában az egész francia arcvonalon sokkal nagyobb nyugalom volt, mint amilyen a világháború hasonló időszakában. A

senki földjén mind francia, mind német oldalról szörványos tüzelések voltak és a veszélyeztetett helyeken rövid ideig tartó bombázások is. A francia és német tüzérség inkább zavarkeltés céljából tüzelt az ellenséges hátsó állásokra. Így a Rajna és Mosel közötti szakaszon vasárnap és hétfőre virradó éjszaka nagyjában olyan volt a helyzet, mint az ellenségeskedések kitörése utáni napokban. (MTL.)

Páris, szeptember 18. (Havas) Hivatalos közlemény szeptember 18-án este:

A hadszíntér különböző pontjain, különösen a Saarbrückentől délre fekvő vidéken tüzérségi tevékenység folyik. Tengeri haderőnk eredményesen támadott meg egy ellenséges tengeralattjárót. (MTL.)

A szovjet csapatok elérték Wilnót

Moszkva, szeptember 18. (MTL.) Valamennyi szovjet rádióállomás közli, hogy a szovjetország csapatok elérték Wilnót.

Moszkva, szeptember 18. (Német Táv-irati Iroda.) Vasárnap este Szovjet-Oroszország valamennyi rádióállomása közölte a szovjetország hadvezetőség 1. számú hadijelentését a keletlengyelországi hadműveletekről. A jelentés szerint vasárnap reggel szovjetország csapatok a lengyel határt annak egész kiterjedésében északon a Dwina-folyóig átlépték. A lengyel előőrsök gyenge ellenállásának leküzdése után a szovjet csapatok megszállták északon Glebockiet,

Molodecnot és több más helyiséget. Baranovice irányában a szovjet csapatok átlépték a Njement és megszállták Mir és Snow községeket, valamint a baranovicei vasúti csomópontot. Nyugat-Ukrajnában a szovjet csapatok már elfoglalták Rownót, Dubnót, Tarnopolt és Kolomeát. Az utóbbinak elfoglalása következtében az eddigi lengyel-román határ nagy részét már szovjet csapatok szállották meg.

A szovjet légi haderő vasárnap hét lengyel vadászrepülőt és három lengyel bombavető repülőgépet lelőtt. (MTL.)

A kőolajban gazdag Drobobycz német kézre került

Berlin, szept. 18. (Német Táv-irati Iroda.) A Dél-Lengyelországban előrehaladó hadsereg jobbszárnya hétfőn Sambortól délkeletre haladva elfoglalta Drobobyczot, amellyel német kézre jutott ennek a kőolajban gazdag vidéknek legfontosabb helyisége.

A szovjet csapatok a rossz idő miatt csak lassan vonulnak előre a lengyel-román határ mentén

Csernowitz, szeptember 18. A Stefani Iroda különtudósítójának jelentése:

A szovjet csapatok folytatják előnyomulásukat nyugat felé annak a vonalnak mentén, amely a lengyel-román határ volt. A múlt éjszaka támadt rossz idő arra kényszeríti a szovjet erőket, hogy

39-esek ezredtörténete

kapható kiadóhivatalunk pénztáránál. 450 oldal: 42 vázlattal 24 harctéri fényképpel ára 5.— P.

lassítsák menetüket, amely azonban ezen a szakaszon tovább folyik, anélkül, hogy bármilyen véres harcra kerülne a sor a lengyelekkel. Lengyel forrás szerint a szovjet csapatok nagy fehér zászló alatt vonulnak fel és azt hirdetik a lakosságnak, hogy békét és nyugalmat hoznak. (MTL.)

A helyzet Varsóban

Miután a hadikövet nem jelentkezett, a harcitévékenység újra megindult

Berlin, szept. 18. Varsó mellett, minthogy a hadikövet nem érkezett meg, ismét megindult az átmenetileg megszűnt harcitévékenység. (MTL.)

Csernovic, szept. 18. (Német Táv-irati Iroda.) Azok a menekültek, akik Varsóból keresztülváltak magukat s azután egy lengyel repülőgéppel Csernovicba érkeztek, beszélték a varsói állapotokról. Előadásuk szerint Varsóban retentó a zürzavar. A polgári hatóságok nagyrésztben már elmenekültek, a katonai parancsnokság sem ura többé a helyzetnek. Varsói menekültek közlése szerint az

a tény az egyetlen magyarázata annak, hogy a lengyel parlament nem érkezett meg a németek által megállapított időpontban, hogy Varsóban nincs többé tárgyalóképes katonai, vagy polgári hatóság és hogy a higgadt és felelőtlen elemek erős hatalmi harcot vívnak egymással. Az élelmiszerkészletek már régóta kimerültek, többé szó sincs szabályozott élelmiszerellátásról, még a legszükségesebb cikkekből sem. Csak azok a bandák jutnak enni valóhoz, amelyek fosztogatva járnak a szerencsétlen városban.

Német tengeralattjáró elsüllyesztett egy angol repülőgépet anyahajót

London, szeptember 18. (Havas) A Courageous angol repülőgépanyahajót egy német tengeralattjáró elsüllyesztette. A tengeralattjárót viszont — hír szerint — angol torpedónaszádok süllyesztették el. A Courageous megmenekült személyzetét kereskedelmi hajók vették át. (MTL.)

Az angol tájékoztató minisztérium a Courageous repülőgépanyahajó elsüllyesztéséről a következőket jelenti:

A tengerügyi hivatal sajnálatosul közli, hogy a Courageous repülőgépanyahajót ellenséges tengeralattjárók elsüllyesztették. Az elsüllyesztett hajót augusztusban a tartalékflottához osztották be csökkentett számú repülőgéppel. A Courageous eredetileg 48 repülőgépet tudott szállítani. A hajó az ellenségeskedések kitörése óta nagy szolgálatokat tett, az angol kereskedelmi hajókat megvédte a német tengeralattjárók támadásaitól. A személyzetnek életben maradt tagjait torpedórombolók és kereskedelmi hajók megmentették és az életben maradtok már part-ra is értek. Az ellenséges tengeralattjáró ellen az angol torpedórombolók nyomában a Courageous elsüllyesztése után együttes támadást intéztek és úgy tudják, hogy a tengeralattjáró elpusztult. A

Courageous az első angol repülőgépanyahajók közé tartozott. A hajó építését 1917-ben fejezték be s a háború után alakították át re-

Szalmát

minden mennyiségben vesz:

Szabó Károly hentes

Dégenfeldtér 1. telefon 27-67

és Andorfy Béla Közvágóhid

pülögéphordó hajóvá. 22.500 tonnás hajó volt, amelyen a repülőgépek személyzetét is beleszámítva, 1216 ember teljesített szolgálatot. (MTL.)

— Napokon át tartó székrekedésnél és az ezzel járó gyomor- s bélzavaroknál, puffadásnál, gyomornyomásnál, felbőfőgésnél, étvágytalanságnál, bődultságnál, homlokfejfájásnál és hányingernél egy-két pohár természetes Ferené József keserűvíz az emésztés útjait alaposan kitisztítja és igen kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát!

Hungária filmszínház

Ma utoljára a nagyszerű magyar zenés bohózat:

Nem loptam én életemben

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

Holnap a színes:

Válóperes lány!!!

Az angol kormány álláspontja nem változott

London, szeptember 18. (Havas) A tájékoztató miniszterium a következő nyilatkozatot adta ki:

Az angol kormány megvizsgálta a szovjet kormány által Lengyelország ellen elrendelt támadás teremtette helyzetet. Ez a Nagy-Britannia szövetségesei ellen irányuló támadás abban a pillanatban, amikor a Németország által ellene hadbavetett erők leterítették, az angol kormány nézete szerint nem igazolható a szovjet kor-

mány részéről felhozott érvekkel. Ezeknek az eseményeknek a jelentősége még nem teljesen érthető, de a kormány megragadja az alkalmat, hogy kijelentse, hogy ami történt, egyáltalán nem változtatja meg az angol kormányt az egész ország támogatja elhatározását, hogy teljesíti kötelezettségeit Lengyelországgal szemben és minden erejével folytatja a háborút céljai eléréséig. (MTI.)

A szovjet közölte a francia ügyvivővel, hogy fenntartja semleges magatartását

Páris, szept. 18. (Magyar Távíráti Iroda.) A szovjet kormány közölte Payart moszkvai francia

ügyvivővel, hogy a szovjet kormány fenntartja semleges magatartását.

Moscicki elnök üzenete a lengyel néphez

Páris, szept. 18. A Havas iroda jelentése szerint 17-én Kosszovból Moscicki elnök üzenetet intézett a lengyel néphez. Üzenetében elismeréssel emlékezett meg a lengyel katonaság és lakosság magatartá-

sáról, hangoztatta, hogy a lengyel kormány a külföldön is továbbra is munkálkodni fog a lengyel nép érdekében, mint Anglia és Franciaország szövetségesei. (MTI.)

Amerikai megbízott a szovjet csapatoknál

Csernovic, szept. 18. (Havas.) A Kodálból Czorkowba vezető úton a Dnyeszter hídján hétfőn délután 2 órakor amerikai felhatalmú megbízott érintkezésbe lépett a szovjet csapatok vezetőivel. A megbízottól semmi hír sincs.

A lengyel-román határt román részről lezárták. Különleges felhatalmazás nélkül 7 km-en belül nem lehet megközelíteni a határt, amelynek mentén 3 km-es övezetben sűrű román csapatokat helyeztek el. (MTI.)

A Szovjet fellépésének hatása Rómában

Róma, szeptember 18. (Magyar Távíráti Iroda.) A szovjetunió közbe lépésének híre, bár a legmélyebb benyomást keltette, nem hatott a meglepetés erejével. A Pravda legújabb cikke és a japán-orosz fegyverszünet már valószínűsítette az orosz beavatkozást, a politikai közvélemény pedig már a lengyel válság kezdete óta számolt Oroszország fellépésével. Lengyelország sorsa a lakosság széles rétegeiben kétségkívül a legmélyebb sajnálatot kelti, de politikai körökben hangoztatják, hogy Róma nem érezhet lelkiismeretfurdalást Lengyelország tekintetében.

Olaszország, amelyet mindig őszinte baráti érzelmek töltöttek el a lengyel nemzet irányában, az első pillanattól kezdve a sajtó útján és alkalmasint más utakon is nem győzte eléggé figyelmeztetni a lengyel kormányt magatartásának veszélyességére.

Olaszország magatartására a jelen pillanatban aligha lesz hatással az orosz beavatkozás. Olaszországot, nem lévén közvetlen kötelezettségei Lengyelország irányában, közömbösen hagyhatja az a kérdés, vajjon Oroszország közbe lépése támadásnak minősül-e vagy sem.

Félhivatalos német jelentés a lengyelországi hadműveletekről

Berlin, szeptember 18. (Német Távíráti Iroda.) A véderő főparancsnokságnak mai helyzetjelentésével kapcsolatban a Deutscher Dienst ezeket írja:

A német keleti hadsereg Brest és Wlodzinierz között bezárta azt a gyűrűt, amely a lengyel területet délről északra körül fogta. A bugmenti Wlodowa közelében találkozott a német déli és északi csoport. Ezzel elérte azt a vonalat, amely Kelet-Poroszország délkeleti sarkától a magyar-lengyel határig, a Strytől délre húzódik. A német csapatok ezzel megszállták az eddigi lengyel állam nagyobb részét, amelyen az egész lakosságnak háromnegyed része lakott. A lengyel nép teleülési területe csaknem egészen a német hadsereg gondoskodása alá került. Ami ettől keletre fekszik, ott túlnyomórészt

ukrán, fehérorosz és litván lakosság él. Természetes, hogy a német csapatoktól körülzárt 250 ezer négyzetkilométernyi hatalmas terület még nincs teljesen megszüntetve a lengyel hadsereg részeitől. Több helyen vannak még szétszórt maradványok, így Wysogrod mellett, a Visztulától délnyugatra Modlin mellett, Varsótól északra és Grodek mellett Lembergől keletre is. Ezek a csapatok azonban összeköttetés nélkül küzdenek. Már csak nagy és kis csoportoktól való tisztogatásról van szó. A Deutscher Dienst szerint előrelátható, hogy a lengyel hadsereg maradványai rövidesen fogságba kerülnek. A cikk végül bírálja a lengyel állam és hadsereg vezetését azért, hogy nem volt képes felismerni az igazi erőviszonyokat. (MTI.)

Használtak-e sárga gázt a lengyelek

Berlin, szept. 18. (Német T. I.) A hadsereg főparancsnokság közli: Jaslóban szeptember hó 8-án este 8 óra tájban a Jasiolka hídján elhelyezett fatorlasz eltávolításakor, amelyet egy utászszázad végzett, a hídba épített sárgakeresztes gázt tartalmazó aknákat felrobbantak. Két utász olyan súlyos gázmérgezést szenvedett, hogy nem

sokkal később meghalt. Azonkívül tizenkét katona részben súlyos gázmérgezéssel a jaslói kórházban fekszik.

Az egyik utász, akinek légzőszervei súlyosan megsérültek, a halállal vívódik. Berlinből repülőgépen szakértő tisztekből, orvosokból és vegyészekből álló bizottság utazott haladéktalanul

Jaslóba. A bizottság beható vizsgálata alapján kétségtelenül megállapította, hogy sárgakeresztes gázt használtak. Ezzel Lengyelország megszegte a gázháborúról szóló 1925 júni. 17-iki megállapodást, amely eltiltja a harcigáz mindennemű használatát.

London, szept. 18. (Havas.) A londoni lengyel nagykövetséget felhatalmazták annak közlésére, hogy a vasárnap kiadott német közlemény a lengyel csapatok állítólagos mérgező gáz használatáról nem helytálló.

Megrázó kép a román-lengyel határról

Róma, szept. 18. (M. T. I.) A „Giornale D'Italia" külön tudósítója a galiciai Vorochts községből tudósítást küldött a lapnak:

— Ha egy napon bekövetkeznék a világ vége — írja az olasz tudósító —, akkor sem leszünk nagyobb zűrzavarnak és fejtelenségnek tanúi, mint a lengyel-román határvidéken. A tudósító szerint északról és keletről egyre hallatszik az ágyúdörgés és mindenfelől vad ordítás hallatszik. Minden oldalról emberek és háziállatok czei özönlenek a román határ felé. Gépkocsik és lovasokosik sorát időnként menekülő katonák szakítják meg. A tudósító látta, amint több német repülőgép a román határ felé repült,

majd pedig értesült, hogy hétfőn reggel 6.35 órakor a Strynál az orosz és német repülők találkoztak egymással. Közben egész lengyel hadosztályok özönlenek a román határ felé a legnagyobb fejtelenségben.

Az előrenyomuló oroszok vasárnap délután hat óra harminc perckor elérték a román határt. Zaleszczykiba történt megérkezésük után egy orosz járőr felkereste a szemben levő határállomáson állomásozó román parancsnokot, jelentkezett nála és örömet fejezte ki, hogy Szovjet-Oroszország új határszakaszon érintkezhetik Romániával.

Pénzhités és szabotázs miatti ítéletek Szlovákiában

Belgrád, szeptember 18. (MTI.) Szlovák politikai körökből származó értesülés alapján Belgrádban úgy tudják, hogy a szlovák kormány pénzhitét készíti elő. Az állami pénzverde a jelenlegi pillanatban egyedül bankjegyek nyomásán dolgozik. Ezeket a bankjegyeket a mozgósítás és a hadsereg élelmezési költségeinek fede-

zésére használják fel. Pozsonyi jelentések szerint Szlovákiában a szabotázs olyan veszélyes méreteket öltött, hogy a kormány rádió keresztlül figyelmeztette a lakosságot, hogy ilyen tevékenységet halálbüntetéssel sújtanak. Eddig három egyént ítétek el börtönbüntetésre, három pedig súlyos pénz bírságra.

„Magyarország igyekszik távolmaradni a fegyveres konfliktustól„

Genf, szeptember 18. (Magyar Távíráti Iroda.) A Courier de Geneve »Magyarország várakozó állásponton« cím alatt budapesti tudósítójának cikkét közli, amely szerint Magyarország az Európában uralkodó zűrzavar közepette példás nyugalmat tanúsít. Az élet egy pillanatra sem szakította meg rendes ütemét; nincs mozgósítás, csupán korlátozott számban hívtak

be katonákat az ország biztonságának védelmére.

A légkör nyugodt és bizakodó. Magyarország álláspontja a következőképpen foglalható össze: Magyarország igyekszik távolmaradni a fegyveres konfliktustól, de segítségét megtartani barátai iránt, közben pedig megőrzi feltétlen nyugalomát.

A kultuszminiszter kiadta a szinigazgatói engedélyeket

Budapest, szept. 18. (M. T. I.) A hivatalos lap közli a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 19.267—1939 számú rendeletét az 1939—40. színi-évről kiadott szinigazgatói engedélyek tárgyában. A rendelet valamennyi megyei és városi törvényhatóságoknak és rendőri hatóságoknak szól és tudatja, hogy az 1939 szeptember 15-től, 1940 augusztus 31-ig ki és hol kapott szinigazgatói engedélyeket.

letve nyári állomás a nyínművészeti és filmművészeti kamara által készített hely és időbeosztás terve szerint működik.

Balogh László Berettyóújfalun, H. Böszörmény és Hajdúszoboszló városokba, Háromy Aladár Hajdúhadház s Püspökladány községekbe kapott többek között engedélyt.

A film világából

KÉT ÚJ FRANCIA FILM

A mai viszonyokra jellemző, hogy szennáció számba megy az a hír, miszerint a Csepreghy-filmvállalatnak kerülő úton két francia filmje érkezett. A filmeket küldönc hozta magával Párisból. Mindkét film most készült el Raimu-vel, az ismert francia komikussal a főszerepben.

A KAMARAI DÖNTÉS HATÁSA

A budapesti napilapok közölték azoknak a régi filmgyártóknak a névsorát, akiket a zsidótörvény végrehajtási utasításának következményeképpen a napokban törölték a Filmkamara tagjainak sorából. Ez az intézkedés kétséges tette, hogy a Harmonia, Művész, Phöbus és a Reflektor filmvállalatok, amelyek számos magyar filmgyártására készültek, megvalósíthatják-e programjukat.

V i g s z i n h á z

A rendkívüli nagy siker miatt prolongálva s így még ma utoljára látható a felejthetetlen francia film:

Vágyak . . .

Fősz:

Danielle Darrieux

Igy kezdődött a szovjet beavatkozás

Az M. T. I. jelentése szerint Moszkvában vasárnap Potemkin, a szovjet helyettes külügyi népbiztosa magához kérte Grzybovski moszkvai lengyel nagykövetet és felolvasta neki azt a jegyzéket, amely a szovjet csapatok lengyel területre való bevonulását jelenti be. Ezután át akarta nyújtani Grzybovski lengyel nagykövetnek a jegyzéket, ő azonban azt a legerősebben visszautasította és annak átvételét megtagadta.

A szovjetkormány parancsot adott a csapatoknak az indulásra, ugyanakkor a külügyi népbiztosság a Moszkvában akkreditált összes külföldi államok képviselőinek jegyzéket nyújtott át, amelyben közölte a szovjet csapatok bevonulását Kelet-Lengyelországba. A jegyzék többek között így szól:

— A lengyel kormány szétesett és semmiféle életjelt nem ad magáról. Ez azt jelenti, hogy a lengyel állam és kormánya valóban megszűnt létezni. Ezáltal érvényüket veszítették azok a szerződések, amelyek a Szovjetunió és Lengyelország között fennállottak. A magára hagyott és vezetés nélkül maradt Lengyelországban tág tere nyílik mindenféle véletlennek és meglepetésnek, amelyek veszedelmet jelenthetnek a Szovjetunió számára. Ennek következtében az eddig semleges Szovjet-kormány nem maradhat többé semleges ezekkel a tényekkel szemben.

A jegyzékhez orosz hivatalos körök azt az érdekes magyarázatot fűzték, hogy semlegességüket továbbra is fenn kívánják tartani Lengyelországgal, sőt mindazokkal az államokkal szemben, amelyek követeinek a Lengyelországba való benyomulását bejelentő jegyzéket átnyújtották. Így tehát Angliával, Franciaországgal és

Romániával is.

Molotov miniszterelnök és külügyi népbiztos vasárnap délelőtt kiáltványt olvasott fel a moszkvai rádióban, amelyet valamenyi szovjet állomás közvetített.

Molotov beszédében közölte a nyilvánossággal, hogy a szovjet-hadsereg vasárnap reggel bevonult Kelet-Lengyelországba. Miután röviden vázolta a német csapatok gyors előrenyomulása következtében Kelet-Európában keletkezett új helyzetet és az eddigi lengyel államalakulat „bekövetkezett csődjét”, kijelentette Molotov, hogy Lengyelország összeomlásának utolsó fázisa a Szovjetunió, mint Lengyelország egyik szövetségi állama szempontjából fokozottan fenyegető jellegű. Mégis a Szovjetunió az utolsó pillanatilig semleges maradt, de most már nem nézheti tétlenül a dolgok fejlődését. Azonkívül pedig senkinek kívánhatja a moszkvai kormánytól, hogy közömbösen nézze a Kelet-Lengyelországban élő, a lengyelek által elnyomott és jogaiktól megfosztott fehérorosz és ukrán lakosság sorsát, ellenkezőleg, a moszkvai kormány kötelességének tartja, hogy segédkezet nyújtson Nyugatukrajna és a Nyugati Fehéroroszország törzs- és vérokonlakosságának.

E kiáltványra és Moszkvában akkreditált külföldi államok képviselőinek átnyújtott szovjet jegyzékre válaszul a londoni és párizsi lengyel nagykövetei nyilatkozatot tettek, hogy a kormány, valamint a köztársaság elnöke a diplomáciai lépés időpontjában még Lengyelországban tartózkodott, tehát Molotov alaptétele, amellyel a háborúskodás megindítását kívánja indokolni, nem felel meg a valóságnak.

A lengyel kormány jegyzéke a külföldi kormányokhoz

Bukarest, szeptember 18. (Havas). A lengyel kormány jegyzéket intézett valamennyi külföldi kormányhoz a lengyelországi orosz beavatkozásról. A jegyzék hangoztatja, hogy a szovjet hadsereg fellépése a lengyel határ ellen támadó cselekmény. Illetékes len-

gyel körök egyébként rámutatnak arra, hogy a moszkvai lengyel nagykövet megtagadta a szovjet hatóságok közlésének átvételét, amelyben a vörös hadsereg lengyelországi beavatkozását magyarázták. (MTL.)

Megindulnak az orosz csapatok

Csernovic, szept. 18. (MTL.) Az orosz csapatok vasárnap a reggeli órákban az orosz-lengyel határt teljes hosszúságban átlépték. A csaknem ezer kilométeres határon orosz gépesített csapatok hatoltak át, amelyek órákon belül öt kilométeres mélységben behatoltak lengyel területre. A határszéli lakosságot, de a lengyel katonaságot is a meglepetés benítő erejével érte az orosz betörés. Az előrenyomuló orosz harcokcsik úgyszólván sehoh sem találtak ellenállásra.

Az orosz harcokcsik csapatok százas egységekben nyomultak előre. A nehéz harcokcsik felszerelése

géppuskákön kívül 6.5 centiméteres ágyúkból áll.

Kolomyjában az orosz harcokcsik-csapat véletlenül utólrta az amerikai nagykövetség katonai attaséjának gépkocsiját, amelyet lengyel soffőr vezetett. Az orosz csapat parancsnoka megkérdezte a gépkocsivezetőtől, milyen nemzeti-ségű. A kocsivezető nagy lélekjelenléttel németnek vallotta magát, mire továbbbengedtek. Az orosz katonák, akikkel beszélt, kijelentették, hogy mennek felmenteni fehérorosz és ukrán néptársaikat.

Burczuk községben, amely az orosz-lengyel határtól Krzemieniec irányában fekszik, orosz gépesített osztagok fehér zászlókkal vonultak be és kijelentették a lengyel határőrségnek, hogy Lengyelországnak akarnak segíteni. A meglepetés első pillanatában a lengyel katonák nem tanúsítottak ellenállást, mire az orosz csapatok tüzelni kezdtek és lefegyverezték a lengyel csapatokat.

Későbbi jelentés szerint az egész határ mentén hetven kilométer mélységben már orosz gyalogság vonul előre, úgyhogy Lengyelország keleti határsávja már teljesen orosz kézben van. Az orosz csapatok az útközben talált lengyel csapatrészeket, amelyek meg-

lepetésükben egyáltalán nem tanúsítottak ellenállást, hír szerint fogságba ejtették.

Ideérkezett megbízható értesülések szerint a német csapatok vasárnap bombázták Zaleszczykit,

ahol 24 órával előbb még a lengyelországi diplomáciai testület tagjai tartózkodtak, továbbá Sniatyn, Horodenka és Kutyc községet, amelyek a bombák lángbaborítottak.

Hogy oszlják fel Lengyelországot?

London, szeptember 18. Hivatalis értesülés szerint moszkvai diplomáciai körökben ma már azt is tudják, hogyan állapítják meg a háború után Lengyelország új térképét.

Moszkva tudomásul veszi, hogy Sziléziát, a korridor és Danzigot Németországhoz csatolják, míg Ukrajnát és a szovjet annektálná. A megmaradt Lengyelországból külön kis államot alakítanának.

Százezer lengyel menekült Romániában

Csernovic, szept. 18. A Romániát és Lengyelországot a Dnyeszteren át összekötő hidakon óriási tömegekben aramlanak a menekültek. Ma már közel százezer menekült tartózkodik Romániában, akiket a román határon belül tíz kilométeres övezetben engedtek be.

A határszélen Dante poklára emlékeztető jelenetek játszódtak le. Vasárnap, a délelőtti órákban, amikor még nem dőlt el, hogy a román kormány a menekülteket korlátlan számban beengedi-e, a tömeg megrohmozta a laeszczyki hidat.

Az őrség végül is utat engedett a menekülő tömegnek, akik között rengeteg asszony és gyermek, de a lengyel hadsereg csapatrészei is özönlének át a határon. A lengyel katonákat a román állam területén azonnal lefegyverzik és szigorú őrizet alá helyezik.

Arczyszewski államtitkár már a szombati nap folyamán tárgyalt a román hatóságokkal a menekülők érdekében. A román hatóságok akkor úgy döntöttek, hogy a gyermeket és asszonyokat, valamint a sebesülteket korlátlan számban átengedik.

Megejtették a jelölést a ref. tanítói állásokra

A református egyház elemi iskoláiban megüresedett tanítói állásokra az iskolaszék tegnap délután ejtette meg a jelölést Molnár Ferenc lelkipásztor elnöklésével. Az előadói tisztelet Benyhe Imre igazgató-tanító látta el. Minden állásra három-három pályázót jelölt és minden egyes esetben titkos szavazással döntöttek a jelöltek neveit illetőleg.

Az eredmény a következő lett: Az első állásra jelölték: vitéz Kádár Sándort, dr. Karalyos Gyulát, Jakab Imrét;

a 2. állásra: Karsai Gézá, Melegh Tibort, Sas Istvánt;

3-ikra: Futó Zoltánt, Balogh Istvánt, Bertók Ferencet;

4-ikre: Kovács Lászlót, Váry Szalay Lajost, Jenes Sándort;

5-ikre: Hamza Józsefet, Mester

Bélat, Lada Jánost;

6-ikra: Gulyás Mihályt, Ujvárosi Vilmost, Bence Ferencet;

7-ikre: Nyakas Lászlót, Biky Sándort, Csermák Gusztávot jelölték.

A tanítónői állásra a titkos szavazás nem hozott eredményt a sorrend elsőhelye tekintetében, amennyiben Asztalos Ilona és Jeney Anna egyenlő szavazatot kaptak. Így sorshúzással döntöttek az eredmény a következő lett: Jeney Anna, Asztalos Ilona, Kovács Julia.

A presbiterium pénteken tartott ülést és ekkor ejti meg a választást mind a tanítói, mind a kántori állásokra. Szavazni azonban érvényesen — csakis azokra lehet akiket az iskolaszék jelölt.

Rémhírtérjesztésért négy egyént őrizetbe vett a debreceni rendőrség

Az ország különböző részein, így a fővárosban is néhány őrizetbe vétel történt már rémhírtérjesztés és különböző fecsegés miatt. A debreceni rendőrség a tegnapi napon első ízben volt kénytelen

ettétekintetben erélyes lépéshez folyamodni és négy egyént, 3 férfit és egy nőt őrizetbe vett rémhírtérjesztés miatt. A kihallgatások befejeztével mindhármuk ellen megindul az eljárás.

Budapesten 28 fecsegőt a toloncházba vittek

Budapest, szept. 18. Az illetékes körök néhány nappal ezelőtt komoly intéssel fordultak a közönséghez, hogy senki se foglalkozzék sem zárt, sem nyilvános helyen alaptalan pletykák, mesék terjesztésével, mert a hatóságok minden felesleges, izgalmat keltő rémhírtérjesztést törvényes szigorral üldözni fognak. Ugy látszik, ennek a figyelmeztetésnek nem volt meg mindenütt a kellő hatása. Vasárnap egyes kávéházakból és vendéglőkől különböző hatósági közegek több helyen igazolásra szólítottak fel olyan embereket, akik nyilvános helyen szomszéd asztalig áthallatszó módon rémhírtérjesztésszerű kijelentéseket tettek.

Vasárnap folyamán Budapesten 28 embert előállítottak, közülük többeket bekísértek a Mosonyi utcai toloncházba. Feljelentést tettek

ellenük fecsegés és rémhírtérjesztés miatt. Az előállítottakat ma vagy holnap rendőri büntetőbíró elé állítják, ahol kivizsgálják ügyüket és rendőrbírói ítéletet hoznak.

IRÓGÉP
eladás-csere HURAY, ^{parkamara}
T: 17-93

— Felhívás a repülőklub tagjaihoz. A Debreceni Repülőklub felhívja tagjait, hogy akik a fehér igazolványokat nem kapták még meg, vagy nem vették át, szerdán délután 5-6 között a repülőter bejáratánál jelentkezzenek. Más időpontban az igazolványokat átvenni nem lehet. Akinek még nem volt fehér igazolványa, legkésőbb szerda délelőtt adjon be arcképet a repülőklub hivatalos helyiségében.

ISKOLACIKKÉK

PAPÍRÁRÚK
IRÓ-ÉS
RAJZESZRAK
OLCSÓN
KÉSZÍTHETŐK

VAMOSI

PAPÍRÜZLETÉSEN
FÉNYVÁS ÁRÁB

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
nap 24 fillér.

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata
1939 évi szeptember 16-tól 23-ig:
„Megváltó” Piac ucca 18., telefon: 14-69. — „Tisza” Magoss György-tér 9. szám, telefon: 24-52. — „II. Rákóczy” Külsővásár-tér és Miklós u. sarok, telefon: 23-43. — „Szlankay” Szent Anna ucca 64. sz., telefon: 25-58. szám.

RENDŐRKÉNTÉLEFONSZAMA: 03.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20 45.

Kiket vettek fel Debrecenből a Ludovika Akadémiára

Mint értesülünk, Debrecenből ez évben a következőket vették fel a Ludovika Akadémiára:

Debrecen város alapítványi helyeire: Dóczy Gedeon, Orosz Jenő, Bősörményi György.

Allamköltséges helyre: vitéz Kozma György, Simonffy Miklós, Sztéhló Zoltán, Nemes György, Dudás Imre, Láng Kornél, vitéz Molnár Ferenc, Galaczy Imre, Siegler Egon.

— **Lelkészi próbaszolgálat.** Csighy Andor halálával megüresedett a hosszúpályi lelképásztori állás. A gyülekezet próbaszolgálatra hívott meg lelképásztorokat. Vasárnap Kulesár Ferenc és Birinyi János már elvégezték a próbaszolgálatot, Tamás Ferenc jövő vasárnap tartja meg a szolgálatot. A presbiterium később dönt, hogy meghívás, vagy választás útján tölti-e be az állást.

— **Szülők figyelmébe!** A református iskolák értesíti a szülőket, hogy ahol a tanterem még le vannak foglalva, ott az e célra kijelölt helyeken irathatják be gyermekeiket, ma délután 8—12 óráig. Utáigazítással mindenütt szolgálnak.

— **Debreceni professzor rádió-előadása.** Ma, szept. 19-én d. u. 6 óra 50 perckor dr Csúry Bálint, egyetemünk nyelvész professzora előadást tart a rádióban „Magyar néprajz, magyar művelődés” címmel. A jeles nyelvűvár a magyar néprajz és általában a nyelvi művelődésnek a magyarság egyetemes művelődésében betöltött szerepéről, a néprajzkutatás legidősebb kérdéseiről szól a rádió hallgatóinak. Dr Csúry Bálint professzor előadására ezúton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Öt diakonus vizsgát tett.** Dr Révész Imre püspök elnöklésével tegnapi vizsgázott öt új diakonus, akik most a falvakban és egyházi szörványokban végeznek gyülekezeti és ifjúsági munkákat. A bizottság tagjai voltak Csikesz Sándor, Uray Sándor, Kolozsváry Kiss László, dr Juhász Nagy Sándor. Az öt diakonus közül, — akik szépen vizsgáztak — három földműves, kettő iparos. Jellemző, hogy az egyik diakonus közben magánúton még az érettségi vizsgát is letette. Kétévi próbaszolgálat után a diakonusok most nyert ideiglenes oklevelüket véglegesre cserélik ki.

— **Vitárius amerikai mintára** készíti gyomorsüllyedési haskötőt, sérvkötőt, gyermek egytartót, lúdtalpbetétet és német gyártmányú gumiharisnyát. — Nadrágtartók, zoknitartók, különleges hosszúságban kaphatók. Vitárius üzlet csak egy van, Kossuth ucca 2.

Agyonszúrták a pocsaji borbélyt

A debreceni ügyészségnek jelentette a pocsaji csendőrség, hogy a községben a Szilágyi-féle koreszmában verekezés volt és Fábrián Sándor 44 éves borbélyt agyonszúrták. A szúrás a borbély szívét őrta át és azonnali halált okozott.

A nyomozás során megállapították, hogy a koreszmában borozga-

tás közben összeveszett a borbély Deák Ferenc földművessel, aki heves vita után előrántotta zsebkését és a vele szemben álló borbélymester szívébe döfte.

Zsögöd Jenő, a debreceni vizsgálóbírószervező hétfőn délután a helyszínre érkezett, hogy szemlét tartson a helyszínen és a tanukat kikérdezze.

Piac-u. 20. Városháza épület.

Tiszti csizmák!

Magyarország
Nagy Sándor
Debrecen

x Vattay Margit táncintézetében szeptember 20-án zártkörű diákantofolyam kezdődik Kossuth u. 11.

— „Mi jár a munkaadótól a bevonult alkalmazottnak” címen lapunk vasárnapi számában megjelent cikkkel kapcsolatosan léleértések elkerülése vegett megemlítjük, hogy a közlemény csak kereskedősegédekre, valamint kereskedelemben és iparban alkalmazott tisztviselőkre vonatkozik, mert egyéb alkalmazottak csak rendkívüli családi segélyt igényelhetnek, amelyről a 42.730/ein. 18.1939 H. M. sz. r. (megjelent Budapesti Közlöny szeptember 1-i 198. számában) rendelkezik s amelynek értelmében az ellátatlan feleség részére havi 12 P és minden más személy után további 8 P jár. A rendkívüli segélyt a közigazgatási hatóság a csapatparancsnokságok által közölt jegyzék alapján folyósítja.

— **A városi zenekolában** a beiratkozások délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Bővebb felvilágosítás nyerhető a városi zenekola titkári hivatalában, naponta a fenti időben.

— **Pintér Jenő budapesti tanterületi főigazgató nyugalomba vonult.** Pintér Jenő budapesti tanterületi főigazgató hivatalosan bejelentette a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak, hogy visszavonul hivatala vezetésétől és nyugdíjba öajnt vonulni. Pintér Jenő főigazgató elhatározását azal indokolta meg, hogy teljesen kitöltötte a törvényben előírt szolgálati időt, nem kíván tovább szolgálni és a helyét másnak engedni át. A kultuszminisztériumban tudomásul vették a főigazgató bejelentését és ezzel Pintér Jenő végleg elkerült annak a hivatalnak éléről, amelyet húsz esztendeig vezetett és amellel kiváló irodalmi és tudományos munkásságával európai hírnévre tett szert.

— **Az osztályorsjáték húzásai:** 20.000 pengőt nyert: 44459. — 5000 pengőt nyert: 6901. — 4000 pengőt nyertek: 9351 63224. — 3000 pengőt nyert: 75183. — 2000 pengőt nyert: 231. — 800 pengőt nyertek: 1969 6037 41496 74009. — 600 pengőt nyertek: 5624 37348 81650. — 500 pengőt nyertek: 2090 13830 14132 19966 36366 39087 53162 56772 74575. — 300 pengőt nyertek: 1213 2257 5246 11942 20678 22807 25752 26965 32766 35380 35666 43580 46190 47885 49713 51244 54356 55663 64687 67115 70555 73825 74571 76565 77698 80809 81753 82152.

— **Vattay Margit tánciskolájában,** október elsején főiskolai hallgatók kolonja kezdődik. Kossuth ucca 11.

— **Az Angol-parkban nagy riadalmat okozott a hullámvasút kocsijának kiugrása.** Egyik utasok-kalt felt vonat a pálya utolsó le-siklója után kiugrott a vágányról, felborult és az utasok kizuhantak. Súlyosabb katasztrófa nem történt, a felborult kocsij utasai közül ketten sérültek meg könnyebben.

— **A mesterceai egyházzrészi tanács** megtartotta rendes negyedévi gyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett. Kolozsváry Kiss László lelkész imája után bemutatta a lelkészi jelentést, melyben vázolta a munkatervet. Öröm mel vette tudomásul a tanács, hogy a város átengedte a templom mögötti terület lelkészlak és gyülekezeti ház céljaira, de ismételtlen kéri a várost, hogy a telek másik felére a körzeti központi iskolát építtesse fel, mert a szétszórt apró iskolák, melyek javításába ismét sok pénzt ölt bele a város, mai igények nek nem felelnek meg, legfeljebb más egyéb népjóléti célokra valók. Kéri a várostól a templom környékére a járdák elkészítését. Sajnálattal vette hogy az egyház gazdasági bizottsága az orgonára való gyűjtésben nem támogatta. Megkereste a Helyi Vasút igazgató-ságát, hogy istentiszteleti órák alatt a tolatásokat csendben végeztesse. Kegyelettel örököltette meg az elhunyt dr Zoltai Lajos presbiter emléket. Felkérte a lelkészi kart, hívja fel a szöszekből a hívek figyelmét, hogy templomi kereszteléseken a szülők és keresztapák tiszteljék meg a sákramentom kiszolgáltatását megjelenésükkel, és hogy temetésekre az egyházzrés barangjai a központi egyházi pénztárnál, (Kálvin-tér 17.) előzetesen bejelentve igényelhetők, szintúgy esküvőkre az orgonázás. Kérik továbbá az egyháztól a hasznavehetetlen fűtőkészülék és egyéb hiányok kijavítását.

Szücsmunkákat

átalakításokat jutányos árban készít

Jámor szücs
Batthyányi u. 2. szám

— **Hírdetmény.** Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelt közönségét, hogy a IX. állategészségügyi kerületben, közelebbről a MÁV Debrecen budapesti és Debrecen—Nagyfőta vasútvonala és a Mikepércs község határ által határolt területen, 90 napi időtartamra elrendelt ebzárlatot a veszélyesség állati betegség megszűnése folytán feloldom.

— **Hamis pénz bukkant fel ismét Debrecenben.** Többen tettek panaszt a rendőrségen, hogy hamis egypengősökkel és 20 filléresekkel fizettek nekik. A hamis pénzdarabokat is beszolgáltatták a rendőrségnek. Megindult a nyomozás a tettesek és forgalombahozók kézrekerítésére.

— **Keményt javított Mezőpeterd** községben Kovács József munkás. Egy létrán állva dolgozott és valahogyan megesúzott alatta a létra és lezuhant a tetőre és onnan a földre. Az esés következtében olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy meghalt. A halálos bal-eset ügyében megindult az eljárás annak megállapítására, hogy kit terhel a munkás haláláért a felelősség.

A Debreceni Repülőklub megkezdi építkezését a repülőtéren

A debreceni közönség áldozatkészsége és hazafias támogatása folytán a Debreceni Repülőklub abba helyzetbe kerül, hogy megkezdheti a repülőterén az építkezést. Egyelőre hangárt és a klubház egy részét építik fel. Amennyiben a debreceni közönség a fiatal pilótágráda kiképzése érdekében továbbra vásárolván a kétfil-léres repülőbéllyegeket, segíti a repülés nagy nemzeti ügyét, akkor az építkezést teljes terjedelmében végrehajthatják.

Tegnap délelőtt dr Stepper Károly klubkapitány helyszíni szemlét tartott a repülőtéren Tóth Lajos építésszel és kijelölték az épületek helyeit.

Gyászrovat

Zempléni Gizella temetése. A város úritársadalmának nagy részvéte mellett temették el hétfőn délután Zempléni Gizella úrnőt. Megjelentek a temetésen a Gazdasági Akadémia tanári kara, tisztikara, az elhunyt nagyszámú tisztelői. A Köztemető ravatalozó termében felállított ravatalra igen sok koszorút és virágot küldtek. A beszentelést dr Láng Pál pápai kamarás végezte. A beszentelés után gyászkozsira helyezték a koporsót, majd megindult a gyászmenet a sírhoz. A sírnál újholt beszentelés után elföldelték a koporsót. A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte.

polgár Makai Mihály gazdálkodó 56 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután három órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó terméből. Gyászolják bánatos neje, kisfia, édesanyja, testvérei és rokonai. Lakás: Faragó ucca 11. — Gebauer-cég rendezi.

Özv. Tóth Jánosné Szabó Juliánna életének 73-ik évében elhunyt. Temetése kedden délután félöt órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozójából, korábban elhunyt, most átszállított férje porrézei mellé. Lakás: Melotay Nyilas ucca 15. Temetését és exhumálását Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Bene Sándor gazdálkodó 24 éves korában elhunyt. Temetése Földesre való szállítás után kedden délután négy órakor lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezési intézet.

Özv. Sándor Józsefné 81 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezési intézet.

Szabó Lacika 8 hónapos korában elhunyt. Temetése kedden délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezési intézet.

Kovács Ilonka 3 hónapos gyermek, temetése kedden délután 3 órakor lesz a köztemetői 4 tereméből református szertartással. Lakás: Keresztési ucca 29. Pusztai temetkezési intézet.

Katonka József 65 évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A) számú ravatalozójából. Lakás: Gyöngyvirág ucca 12. sz. Temetését Bartha vállalata végzi. (püspöki palota).

Horváth Mihály

ny. MÁV műszaki s. tiszt 64 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből róm. kath. szertartással. Lakás: Keleti sor 13. Pusztai temetkezési intézet.

Emlékezzünk

— 1914 szeptember 19. — Orosz Dezső volt debreceni 3. honvédegyalozredbeli őrmester Radimnónál a San folyó erősen megrongált hidján oly ügyességgel vezette át kétrajnyi kis csapatát, hogy az oroszok nem vették észre. A San túlsó partján sikerült mintegy hatvan főnyi orosz erőt rajta ütni. Az oroszok nyolc halottat és három sebesültet vesztek, a többi pedig szereszéledt és megfutott. Orosz őrmester 11 puskát és sok löszert szedett össze. A vitéz őrmesternek az akkoriban még ritka kis ezüst vitézségi érem lett a jutalma.

— Az angina pectoris — a rohamokban fellépő nyomasztó szívűjű fájdalom — kezelésében reggel éhgyomorral fél, esetleg negyedpohár természetes Ferenc József keserűviz is elegendő ahhoz, hogy a belek oly igen fontos működését elrendezze és megfelelő anyagcserét biztosítson. Kérdezze meg orvosát!

— Bertók Béla püspök lelkészi jubileuma. Nagy bensőséggel tartották meg Munkácson Bertók Béla püspök 25 éves lelképásztori jubileumát. Az ünnepségen a tiszántúli ref. egyházkerület és a debreceni ref. egyházat dr Révész Imre püspök képviselte. Tolmácsolta a magyar református egyház üdvözlését is. Dr Révész Imre püspök már vasárnap este visszakerkezett Munkácsról.

— Zsebmetszők garázdálkodnak a piacon. Rác Julia debreceni lakostól a Csapó uccai gyümölcs piacon ismeretlen tettes 5 pengőt lopott. A lopás gyanúja miatt a közelben posztoló rendőr elállított egy asszonyt, aki azonban ártatlanságát hangoztatta. Többek valomása szerint a tettes egy kalapos hölgy volt.

— Húsz motoros pilótát képezett ki a Debreceni Repülőklub. A Debreceni Repülőklub arra törekszik, hogy minél előbb, minél több kitűnően kiképezett motoros pilótát neveljen. A július 6-ika óta folyó munka első szép eredménye az, hogy most húsz pilótanövendék tehet vizsgát. A kiképzés teljesen befejeződött és bizottság előtt kell az új pilótáknak vizsgát tenniük. A vizsgázató bizottság kedden érkezik Debrecenbe.

— Párizsban elítéltek egy magyar nőt. Párizsból jelentik: A francia bíróság nemrégiben elítélt egy magyar nőt, mert egy beszélgetés alkalmával kijelentette, hogy Franciaországnak bele kellett volna egyeznie Danzig visszatérésébe, mert Danzig tényleg német város. Emiatt a kijelentés miatt a magyar nőt nyolchavi börtönre és ezer frank pénzbüntetésre ítélték.

— Hét vagon műkincset adtak vissza a franciák a spanyoloknak. Ezeket a műkincseket annakidején a Franciaországba menekültek vitték magukkal.

— A HONSZ országos választmányának vasárnap tartott ülésén Árvátfalvi Nagy István elnök indítványára a hadigondozottak egyhangú lelkessedéssel ajánlották fel szolgálatukat a nemzetnek. Zerinváry Szilárd a rokantkérdés végleges rendezésének a fontosságát hangsúlyozta.

— Felakasztotta magát Budapestén Cseszre Ferencné altiszt neje. Mire tettét felfedezték, már halott volt. Tettének oka ismeretlen.

— Két gyermeket a folyóba dobott Pataki László jáászberényi földműves, mert a gyermekek csinytevésével bosszantották és veteményes kertjét is megdézsmálták. A gyerekek nagy ügyel-bajjal kimenekültek a megáradt Zagyvárból. A törvényszék hatévi börtönre ítélte, erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésének kétféle kísérletéért Pataki Lászlót. Az ítéletet a tábla helyben hagyta és most a Kúria jogerőre emelte.

Mellbelőtte magát az uccán egy fiatalember

Vasárnap délelőtt a Kassa úton járóelőknek feltűnt egy zavart viselkedésű fiatalember, aki a zsebvasártéren lefelé járkált, majd zsebéből előrántva revolverét, mellbelőtte magát.

A közeli telefonállomásról nyomban értesítették a mentőket, akik a helyszínre érkezve megál-

lapították, hogy szerencsére a golyó egyik mellcsontban megakadt és félrecsúszott, az öngyilkosjelölt fiatalember sérülése nem életveszélyes.

A rendőrség központi ügyeletén kihallgatták Epstein Györgyöt, aki kijelentette, hogy nem árulja el öngyilkosságát kísérletének okát.

Rablótámadás egy lengyel hercegnő ellen a budapesti Svábhegyen

Budapest, szept. 17. Vakmerő rablótámadás ügyében indítottak nyomozást tegnap délben a főkapitányság bünyügyi osztályán. A Svábhegyen, a Normafa úton ismeretlen tettes leütötte és kirabolta Urszoff Mária lengyel hercegnőt.

Délben egy órakor jelentkezett a főkapitányság bünyügyi osztályán a hercegnő egy budapesti barátjánól. Elmondotta, hogy 38 éves, a lengyelországi Grodnóban született, pénteken érkezett Budapestre, litván útlelletel.

A báró Eötvös úton, a Normafa penzióban bérelt lakást. Délelőtt feltűzkar elindult a panzióból, hogy a fogaskerekű végállomásához menjen, be akart jönni a városba, meglátogatni a barátját.

A Laura úton feltűnt neki egy fűtőjel. Megfordult és egy rosszul öltözött totta lépteit. Az ismeretlen követte. Körülbelül ötven lépésnyire lehetett Friedrich István villájától, amikor az ismeretlen hírtelen mellé ugrott és az

öklével kétszer tarkójára vágott. Az ütés pillanatában elejtette retiküljét. A támadó felkapta, egy mellkősvény felé futott vele és eltűnt. Megdöbbenésében először nem tudta mit csináljon, azután visszafutott a panzióba, elmondotta a tulajdonosnak, Kovács Jánosnak mi történt vele, és csak azután sietett a rendőrségre.

Nem tud magyarul, ezért vitte magával a barátját is, akihez délelőtt látogatába készült. Egy órakor érkeztek a rendőrségre. Kézitáskájában volt litván útlevele, budapesti tartózkodási engedélye, egy celluloid tokban 300 P és még külön 120 pengő.

Emlékezete szerint támadója körül belül 170 centiméter magas lehetett, sovány, beesett arcú, szeme világos szürke, haja világosbarna, kopottas, szürke zakó és fekete pantalló volt rajta.

A személyleírás rádiogramban azonnal közölték a főváros őrszobáival és az ország csendőrseivel.

— Uj három vitorlázó repülő. — A Debreceni Repülőklubban újabban három ifjú tette le a vizsgát, vagyis az első sikló repülő vizsgát. Simicska Lajos, Kerékgyártó László és Vadász Ferenc tették le sikeresen ezt az első vizsgát, azonban a siklórepülő csoport minden tagja megszerzi ezt a képesítést.

— Hősi halált halt Oszkár herceg Vilmos excsászár unokája. Berlini jelentés szerint Oszkár herceg, Vilmos excsászár unokája, a lengyel fronton hősi halált halt. A fiatal herceg fia volt August Wilhelm hercegnek, az egész Német Birodalomban Au-Wi néven ismert hercegnek.

— Lesett a lépcsőn és lábát törte. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap este 8 órakor a Telegi uccán 68. szám alatt, Gál Piroska 22 éves fiatal leány a lépcsőn lefelé menet megcsúszott és olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy bal alsó lábcsáráját törte. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőpiaci:

Rozs októberre: 14.75, 14.65, zárlat 14.68—14.69. Márciusra zárlat 15.73.

Készárúüzlet:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.75—19.95

78 kg 19.95—20.15, 79 kg 20.15—20.35

80 kilós 20.25—20.45. — Felsőtiszai

77 kg 19.65—19.80, 78 kg 19.85—20.00

79 kg 20.05—20.20, 80 kg 20.15—20.30

rozsa pestvidéki 14.05—14.15, rozsa más

14.20—14.40, takarmányárpa első

rendű 16.60—17.00, középminőségű

16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—22

prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—

19.50, zab elsőrendű 19.10—19.40, köz

zépminőségű 18.90—19.10, tengeri

18.75—18.90, korpá 13.60—13.80, 8-as

liszt 15.75—16.50 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR

A hétfőn tartott ferencvárosi sertés

vásárra felhajtottak 6725 darab sertést

A vásári állományból angol hússertés

felhajtás 3062 darab volt. Az irányzat

kellemes. Árak: uradalmi zsirsértés páronként 340 kilón felül 114—115 fillér, szedett úl, 108—110 fillér, kivételesen 111 fillér, III. 88—94 fillér, angol sonkasértés I. 100—102 fillér, kivételesen 105 fillér, II. 92—98 fillér, exportzsír márkázott 150 fillér kg-kint

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR.

A hétfőn napon tartott debreceni sertésvásárra felhajtottak 85 darab kövér sertést, amely mind elkelt. A legalaacsonyabb ár 86 fillér, a legmagasabb 105 fillér. Irányzat igen élénk. — Sovány sertést a zárlat miatt még mindig ne lehet felhajtani.

SPORT

A DEBRECZEN sporthírszolgálatá jelentli:

A vasárnapi bajnoki mérkőzések eredménye a következő: a Ferencváros 5:1 (0:1) arányban győzött Szegeden. Szeged csak az első félidőben volt veszélyes, ekkor vezetett is. Ujpest simán nyert a Bocskai ellen 4:0 (2:0) arányban. Hungária—Kispest 3:3, félidőben Kispest 3:1-re vezetett. Gamma—Elektromos 0:0, a csatársorok gyengék voltak. Kassán a KAC 1:0 arányban győzött a Szolnoki MÁV ellen, míg a Nemzeti 3:2 arányban nyert a Szürketaxi ellen. Szombathelyen a Török-vés győzött a Haladás felett 2:1 arányban.

A bajnokság állása a harmadik forduló után:

1. Ferencváros	3	3	—	12:5	6
2. Elektromos	3	2	1	—	7:3
3. Ujpest	3	2	—	1	9:5
4-5. Szeged	3	2	—	1	5:5
4-5. Nemzeti	3	2	—	1	5:5
6. Gamma	3	1	1	1	4:3
7. Hungária	3	1	1	1	7:6
8. Kispest	3	1	1	1	9:9
9. Taxi	3	1	—	2	5:5
10. Haladás	3	1	—	2	4:5
11. Török-vés	3	1	—	2	5:8
12. Kassa	3	1	—	2	2:6
13. Bocskai	3	1	—	2	1:6
14. Szolnok	3	—	—	3	4:8

A Bocskai—Ujpest mérkőzésről nincs sok feljegyzés, a Bocskai így áll

fel: Vöröss, Nadas, Janzsó, Elek, Pocsai, Belcsik, Kristóf, Palotás, Mór, Sándor, Hajdú. — Ujpest: Sziklai, Futó, Fekete, Szalay, Szűcs, Temes, Ádám, Vincze, Zsengellér, Kállai, Kocsis. Az első gólt a hatodik percben Zsengellér lőtte Vöröss hibájából, a 28 percben Kocsis szerez gólt. A második félidőben Zsengellér, majd Janzsó faultja miatt tizenegyesből Kocsis lövi a negyedik gólt. Janzsót feleselés miatt a végén kiállította a játékvezető. A Bocskai gyengén játszott, nem állt neki a mérkőzés. Vöröss, Hajdú, Pocsai vált ki. Mór bemutatkozása, mint csatár nem sikerült.

A DVSC a Salgótarjáni SE-vel kemény küzdelmet vívott és végül is 2:2 arányú igazságos döntelent ért el. A vezetőgólt a SSE szerezte meg, túl szigorúan megítélt tizenegyesből (inkább rálőtt labda volt). Szabó nagy lövéssel egyenlítő akció után a félidő végén. A második félidőben Bihari góljával vezet a DVSC, de utána visszaesik a védelem, fedezetsor kész lett és sarokrugás után Kertes egyenlítő, sőt szerencsével tartja az eredményt a DVSC. Jó a debreceni csapatban Nében, Drab, Bihari, Keskeny, de annál rosszabb a két hátvéd és a fedezetsor is, ahol csak Galambosi volt jó. Az új balszélső Szabó bemutatkozása nem sikerült. Classen pesti játékvezető gyenge volt.

A többi NBB eredmény a keleti csoportban: Beszkárt—Kassai SC 2:1. Munkácsos DiMÁVAG I—MSE 2:0. Beregszászon Ozdi VTK—Beregszászi FTC 6:0. Losoncon Rusj—LAF 3:1. Salgótarjában NyTVE kikapott 4:1-re a Sal. BTC-től. Ungváron az UAC kikapott 4:2 arányban a Budapesti Vasutastól. Perces 3:0 arányban nyert Fülel ellen. A többi csoportban Soproni AFC—Egyetértés 3:0. Tokod—Zugló 3:1. Ersekújvár—Dorog 2:1. KEAC—UTE 1:0. Csepeli WMFC—MÁVAG 2:1. Komárom—Alba Regia 2:1. Vasas—Szentlőrinc 2:0. Soproni Vasutas—Lampart 0:0. Csepeli MOVE Szegedi AK 5:0. Pécsi Vasutas—MTK 6:2. Postás—Budakalász 7:3. Pénzügy—Tatabánya 1:0. FTC—Rákospalotya 8:0.

A bajnokság állása a felvidéki csoportban:

1. Sal. BTC	5	5	—	20:4	10
2. DVSC	5	3	2	—	18:9
3. SK Rusj	5	4	—	1	13:9
4. BSzKRT	4	3	1	—	19:11
5. Diósgyőr	3	3	—	—	11:2
6. Salg. SE	4	2	1	1	7:7
7. Ozd	5	2	—	3	21:18
8. Perces	5	2	—	3	6:7
9. Kassai SC	5	2	—	3	7:10
10. Nyíregyh.	4	1	1	2	6:6
11. Ungvár	4	1	1	2	10:15
12. B. Vasutas	4	1	—	3	9:14
13. Fülel	4	1	—	3	5:8
14. Losonc	5	—	2	3	5:12
15. Munkács	5	1	—	4	3:10
16. Beregszász	5	1	—	4	6:24

A félbeszakadt Fülel—UAC mérkőzés eredményét nem számítottuk be.

A keleti amatőröknel Debrecenben: DMTE—DEAC 1:1. Egyenlő erői küzdelme, a DEAC tíz emberrel játszott. DVSC II. Karcagi MOVE 5:0 (2:0). A DVSC II. jól játszott. — Püspökudányban a PMÁV—BSC elmaradt, mert a balmazújvárosiak nem jelentek meg, a két pont a ladányi csapaté. A felvidéki csoportban: NyKISE—NSE 12:0. NyVSC—UTKSC 6:2. MTK—MSE II. 3:0.

HIRDETMEY

Értesítjük a t. utazóközönséget, — hgy folyó hó 19-től, keddtől kezdve a további intézkedésig a MÁV pályaudvar nagyerdei vonalon az „1 és 2” irányjelző számmal ellátott kocsi 10 órától 17 óráig közlekednek. Reggel a kivonulástól 10 óráig és 17 órától a bevonulástól minden villamos vonat „1” irányjelző számmal lesz ellátva, a Vilmos császár körúton át fog közlekedni. Debreceni Helyi Vasút üzletigazgatósága.

APROHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Házmasterpár, akinek a felesége rendszeresen takarít és mos, vasal, felvétetik, Honvédtemető ucca 6. szám. Jelentkezni délelőtt. 1235 vv.

Nőifodrász-segéd felvétetik, Bata fodrász, Simonffy ucca 1. szám. 1720

Cukrásztanuló felvétetik, Kossuth ucca 11. szám. 1955

Stancólót felveszünk Süsskind cipőgyár, Piac ucca 71. 1009

Egy kifutófiú azonnal felvétetik, Cegléd ucca 1. Boskovics. 1948

Fodrászsegéd azonnal beléphet vasúti fodrásznál, pályaudvar. 1946

Fodrászsegéd, állandó munkára beléphet Széll-hez, Miklós ucca 10. 1011

Csapos, vagy pincemester, hordók rendbehozásához jelentkezzen, Wesselényi ucca 3., vendéglőben. 1930

Jó munkás borbélysegéddel azonnali belépésre felveszek, — Kassai u. 11. 1932

Kifutót, fiatal, erőset felvesz — kerékpározni tudó Szilágyi, vámospécsi sorompónál. 1924

A debreceni kir. járásbíróhoz egy gyakorlott gépirót felveszek. Jelentkezhetni három napon belül Debrecenben, Deák Ferenc ucca 17. I. emelet 18 ajtó számú szobában, hol felvilágosítás is nyerhető. 1937

16—18 éves fiút timár napszámosnak felveszek, Telegi ucca 30. szám. 1940

Pályázat, A pocsaji Hangya vezetősége (Bihar m. vasút Pocsaj-Eszlár), azonnali belépésre szakképzett, nős, 1500 P készpénzvadékkal rendelkező 30—40 év körüli boltkezelőt keres, ki a kocsmakezelést is vállalja. Javadalmazás havi 30 P fix, 3 százalékos jutalék, fióküzlet áruellátásáért fél százalékos jutalék, természetben szoba-konyhás lakás. Évi 50 mázsa szén és 30 mázsa tűzifa, világítás. Forgalom havi 6800—7000 P, mely 10 ezer pengőre könnyen fokozható. Személyes bemutatkozás saját költésén szükséges. 1923

Alkalmazást nyer nő

Szobalány felvétetik, jelentkezni Kossuth ucca 15., házmesternél. 1523 vv.

Hölgyfodrász-kisasszony azonnal beléphet, magas keresettel, Szabó, Erzsébet u. 48. szám. 1963

Jó munkás hölgyfodrász kisasszony felvétetik, özv. Szücs Jánosné, Bádogos ucca 1. szám. 1961

Egy öregebb úrinőhöz éjjeli gondozásra egy magános középkorú nő felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 1945

Tanulóleányt, jobb családból felveszek, divatszalon, Piac ucca 72. II. em. 1943

Ügyvédi irodai gyakorlattal bíró keresztény jelöltet vagy gép- és gyorsírónót azonnal felveszek, dr. Borzsovay, Csapó ucca 4. szám. 1941

Háztartási alkalmazott

Mindenesleány, aki jól viksze és jó bizonyítványa van, felvétetik. Honvédtemető u. 6., délelőtt. 1235 vv.

Bejárónót ki parketthez ért, felveszek, Szőke, Kigyó u. 32. szám. 1962

Bejárónót azonnal felveszek, jó bizonyítványaival, Perzel-né, Szent Anna ucca 10. szám. 1958

Fiatalt bejáróleányt azonnal felveszek, Péterfia ucca 56. szám. 1956

Bejárónót mindenek, könnyvel felvétetik, Miklós ucca 27. más. ajtó. 1929

A háztartás minden ágában jártas fiatal nő, magános úr, hoz ajánlkozik, „Szigoruan” megbízható. — Cím a kiadóban. 1921

Ajánlat

Grafológusnő biztos analízist nyújt az érdeklődőknek, Széchenyi ucca 43. 1927

Gyermek-és iskolai cipők legolcsóbban Ökrös saját-készítményű raktárából szerezhető be. Sas u. 1. szám. 151 9 22

Ciánosztasson bizalommal a „Csala” ciánzózó vállalattal, Rákóczi ucca 9. szám, telefon: 14-27. 1131 11. 20

Géphimzést legszebben és legolcsóbban vállalok. — Hatvan u. 24. 4. ajtó. 998 9. 18.

Boroshordók minden nagyságban, s szüretelő edények, dézsák nagy választékban Nyil. ucca 16. 1259 9. 22

Poloskairtást, ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss ciánzózó vállalat, Kigyó ucca 5. 1134 11. 5

Takarékfűtőhelyek vagy, kétsütős, majolikás, egyszerűbbek, készen kaphatók. Kandia ucca 15. 1951

Bundát és mindennemű szűcsmunkát legszebben készít Katona Vilmos szűcs, Simonffy ucca 2. 1949

Kereslet

Veszék bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hírvásra jövök. Csapó u. 16. sz. 707 9. 23.

Endlízógépet megvételre keresek. — Cím a kiadóban. 1865

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Élelmiszer ital

Alma, kézzel szedett, nyári Jonathán eladó. Diófa ucca 15. szám. 1834

Libaaprólék 1 pengő kilója, libamáj 3 fillértől dekája, csapó uccai színházi átjárónál libahúsüzletben. 1950

Oktatás

Angolul jó kiejtéssel tanít úriasszony. Jelentkezés: 2—4 óráig. Lakosné, Simonffy ucca 32. 1861

Hangszer

Pianinó, fekete, olcsón eladó. — Csapó ucca 32. 1960

Eladó elköltözés miatt jutányos árban egy jókarban levő rövid zongora, Attila-tér 3. 1926

Bútor

Antikszekrény löszormatracé, fehér ágyszőnyeg, szalongszék, disztárgyak, gyermekágy, Arany János u. 28. szám. 1952

Barna teleháló, festett háló, konyhakredenc, egyécs bútorok eladó. Használható bútorokat veszek Csapó ucca 49. 1781

Tüzelő anyagok

Retortafaszén megérkezett. — Kapható: Grünfeldné, Hatvan ucca 21. szám. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

Tűzfűtő-szenet vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tűzfűtő-szenekereskedőnél „Margit fürdő” mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó egy szoba, konyha, el-sejére, Berek ucca 5. sz. cs.pókanyarnál. 1953

Kiadó lakás kétszobás

Eladó Sunda pedálos cimbalom. Honvéd temető utca 17. sz. 1740

Kettő szoba, konyha, fürdőszoba bútorral, vagy anélkül október elsejétől május hó elsejéig olcsón kiadó, Komlóssy út 32. 1942

Két szoba, előszoba, konyha, szabad udvarral azonnal kiadó, Möríc ucca 30. Értekezni: Székelyhadosztály ucca 9. 1936

Kiadó lakás hámszobás

Hámszobás elsőemeleti lakás külön erkéllyel november elsejére kiadó. Ferenc József út 71. 1731

Kiadó lakás nagyobb

Negyszobás emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Negy, vagy hámszobás lakás novemberből kiadó. Batthyány ucca 13. sz., délután 3—5 óráig. 1920

Lakást keres

4—6 szobás, modern, lehetőleg villalaktást keresünk, november elsejére, Vilmos császár körút 6. 1922

KIRÁLY KAVÉI
MÉGIS A LEGJOBBAKI
AROMAS, ZAMATOS
KAVÉI
KIRÁLY UZLETÉBEN
AVEVO ELŐTT PÓKÓLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Butorozott szoba

Különbejárátú butorozott szobát keresek, lehetőleg fürdőszobával, Miklós ucca környékén. Ajánlatokat „Uccai” jellegre a kiadóba kérek. 1234 9. 20

Különbejárátú uccai szoba, bútor nélkül, azonnal kiadó. Jókai ucca 5. 1944

Központi légfűtéses butorozott szoba kiadó. Értekezni délután 3 órától. Cím a kiadóban. 1924

Elveszett

Elveszett Köntöskert, Szabolcs u. 28. B. szám alól egy 8 hctes kis malac. Megtekinthető jutalomban részesül. 1010

Ingóság eladás

Légyvédelmi fecskendő, mangorló-gép, mosógép, üstház, gyalupad, szalongszék, cselédágy, rugóságyak, mosdók, nagy jukkapa, Andrassy 8. szám, 5—6 óráig. 1653

Eladók, nagy taposó kád, eke, borona, szecsakavágó, ré pavágó, tengeri daráló, lószerszám, liho, puttonyok, Vár ucca 8. 1938

Ingóságvétel

Folytonégő kályhát, lehetőleg két aknával keresek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Folytonégő” jellegre a kiadóba kérek. 1234

Zálogcédulát

látszóveket, alpakka étkezőszék, régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol **Ingóság-közvetítő,** ref. püspöki palota. telefon: 11-99.

Susztér műhely-berendezést veszek. — Címeiket kérek: Agárdi ucca 19. Kecskén. 1947

Eladó ház

SIMONYI UT 25. számú villa, 950 négyszögöl telekkel, mely részben nemes gyümölcsös, részben őspark, fenyőfákkal, 6 szobás úrilakással, szoba, konyha, hás kertészlakással stb. olcsón, igen könnyen azonnal átvehető és elfoglalható. Értekezni: Vár ucca 7., telefon: 28-43. 1371 9. 17.

500 ccm-es Puch motorkerékpár, oldalkocsival, kivételes alkalmi áron eladó. — Szoboszlaj, Széchenyi ucca 24. 1216 vv

Villalokás

3 szobás, teljes komforttal, 448 négyszögöl parkkal, gyümölcsösökkel a város legszebb részén Lajos királytéren 16,000 pengőért eladó. Ugyanott telkek is. Értekezni Nap ucca 4. 1934

Házat, földet, szőlőt, házhelyet mindenféle ingatlant a legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó u. 27. szám. 797 10. 30

Földbérlet

Bérbeadó 25 kat. hold föld, tanya épületekkel, Derecske községhez négy kilométer. Érdeklődni: Erdős Jánosnál, Derecskén. 1931

Gazdasági eszközök

Boroshordók új- és használt szőlőprés, szedőkád eladó — Nap ucca 4. 1935

Eladó föld

Eladó Hajdúszoboszlón a Déli Tílamason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Fancsika 46. sz. hold. Fancsika 46. sz. tanyásbirtok 25 kat. b. eladó. Szilágyi Sándor, Pereces ucca 26. 1628 9. 22

Öt hold gyümölcsös, épületek, állomás mellett (két darabban is) eladó. Lőcsei, Rákosi Jenő u. 8. 1834 10 1.

Eladó 26 hold tanyásföld, gazda- és cselédlakás, jó épületekkel, város alatti, kövesúton, villamostól három kilométer, Vár ucca 8. 1939

Kismács 65. számú tanya, 25 k. hold I. o. búzatermő földdel eladó. Értekezni: Dézsi András, Monostorpályi. 1933

Eladó állatok

Fekete puli kölyök kutya s két darab keményfaágy eladó. Mester ucca 31. 1959

Eladó 6 darab éves süldő, Pacsirta ucca 39. 1957

Szerkesztésén felelős: **PÁLFI JÓZSEF**
Kiadásért felelős: **(F.) SZIGETHY GYULA** igazgató
Kiadja és nyomja a **TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
Felelős nyomdavezető: **SZIGETHY KÁROLY**

1kg csodaszép őszi barack 58 fill.
20 dgr-os
Gödény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Szilágysság mellett. Régi helyén